

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ר א. מרטון ז"ל

2 SEKEL (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1980 DECEMBER 2., KEDD 9846. SZ.

DÖNTÖTT A KORMÁNY JOGTANÁCSOSA:

BENYUJTJÁK A VÁDIRATOT ÁBU CHÁCÉRÁ ELLEN

A házbizottság két héten belül letárgyalja a mentelmi jog felfüggesztésének ügyét

Jicchák Zámir professzor, a kormány jogtanácsosa úgy döntött, hogy megvesztegetés elfogadása címén vádiratot nyújt be Áharon Ábu-Chácéra vallásügyi miniszter ellen, és kéri parlamenti mentelmi joga felfüggesztését.

A jogtanácsos tegnap este sajtófogadáson ismertette határozatát.

A rendőrség nyolc vizsgálati aktát nyújtott be ebben az ügyben a jogtanácsosnak. Ezek közül Zámir professzor hatban nem talált elég terhelő adatot vádirat céljaira, a vádirat alapját tehát két vizsgálati akta képezi.

Ezek az akták korrupciós ügyekkel foglalkoznak, három bné-bráki vallásos intézménnyel kapcsolatban.

A vádlottak: Áharon Ábu-Chácéra vallásügyi miniszter, Mose Gábáj, a miniszter tanácsosa, Smuel Dászkal, a Víznyic-intézmények vezetőségi tagja és Ámrám Korach rabbi, a Jemenita Zsidóság Hagományait Őrző Központ elnöke és pénztárnoka.

A vádirat megállapítja, hogy a Jisráel Gottlieb és a vallásügyi miniszter között 1978-ban és 1979-ben lezajlott beszélgetések során megállapodás jött létre arról, hogy

a vallásügyi minisztérium által három intézménynek — Szpínka, Víznyic és a Jemenita Zsidóság Központja — nyújtandó felemelt anyagi támogatás és egyéb kedvezmények ellenében, bizonyos pénzüsségeket Gottlieb útján visszajuttatnak a vallásügyi miniszternek.

A vallásügyi miniszter Gottliebet Gábájhoz küldte, az említett „elrendezés” lebonyolítása céljából, ami meg is történt. Ennek alapján a Szpínka-je-

GREIVER LEMONDOTT HÁZARÓL

Rendőrök és a végrehajtó hivatal emberei szemlét tartottak a lebontásra ítélt gederei Greiver-ház környékén.

Gédi Greiver tegnap délután írásbeli nyilatkozatot nyújtott be a földművelésügyi minisztériumnak, melyben hivatalosan lemondott a házról és azt az Országos Telekhatóság rendelkezésére bocsátotta.

DIÁKTÜNTETÉS KELET-JERUZSÁLEMBEN

A kelet-jeruzsálemi El Atpal iskola növendékei tegnap reggel tüntetést tartottak. Gumibroncsokat égettek és kötörlasszokat emeltek a Söchem-kapu melletti úton. A kiérkezett rendőrség helyreállította a rendet.

A többi kelet-jeruzsálemi iskolában nyugalom volt.

sziva nagyobb anyagi segílyt kapott; így ötszáz ezer font juttatást és egymillió font kölcsönt a Mifal Hápájisz pénzeiből.

ZÁMIR PROFESSZOR

Herman Fruchter, a Szpínka-jeziva vezetője 1979 folyamán, több alkalommal, összesen mint-

Ábu-Chácéra:

„EMBERVADÁSZAT”

A vallásügyi miniszter tegnap meglepetését fejezte ki a vádirat benyújtása felett, mert úgy vélte, hogy nincs helye vádiratnak ügyében.

Azt mondta, hogy „ez a leg nagyobb ember vadász, mely Izráelben valaha is lezajlott, amikor egész apparátus tevékenykedett egyetlen ember, családja és barátai ellen”.

A vallásügyi miniszter tegnap este még nem kapta meg a vádiratot.

egy 225.000 fontot juttatott Gottliebnek, aki továbbította azt Gábájnak. Gottlieb közölte az „elrendezés” lebonyolítását a miniszterrel.

Hasonló ügyet történt a Víznyic-intézményekkel kapcsolatban is.

A vallásügyi miniszter 1979 szeptemberében egymillió font juttatást hagyott jóvá a Víznyic-intézmények számára.

1979 szeptemberében a vallásügyi miniszter egymillió font anyagi segílyt hagyott jóvá templomépítés céljaira, majd ennek nyomán Dászkal 250.000 fontot juttatott Gottlieb útján. Gábájnak, majd jelentették az ügylet lebonyolítását a vallásügyi miniszternek.

Hasonló „elrendezés” történt a Jemenita Zsidók Hagományait Őrző Központtal is, amelynek számára a vallásügyi miniszter 1979 áprilisában 150.000 font rendkívüli juttatást hagyott jóvá. Míg Korach rabbi felvette az összeget, 50.000 fontot jutta-

tott Gottliebnek, hogy ezt az összeget továbbítsa a vallásügyi miniszternek és Gábájnak.

A vádirat megállapítja, hogy mindebből kiderül, miszerint a vallásügyi miniszter és tanácsosa, Gábáj, megvesztegetést fogadott el olyan tevékenységért, amely munkájukkal kapcsolatos.

Zámir professzor tegnap, a reggeli órákban felkereste Berman házelnököt és közölte vele határozatát, és felkérte, tegye meg a szükséges lépéseket a vallásügyi miniszter mentelmi joga felfüggesztésének ügyében.

A házbizottság, melynek határkörébe tartozik a mentelmi jog felfüggesztése, ma kapja meg a vádiratot s azonnal intenzív tárgyalásokba kezd.

Mose Márón, a bizottság elnöke közölte, hogy a bizottság két héten belül befejezi tárgyalásait.

BEGIN LETILTOTTA AZ IZRÁELI ARABOK KONGRESSZUSÁT

A TERVEZETT KONGRESSZUS PFSZ-SZIMPATIZÁNS MEGNYILVANULÁS VOLT — „SEM-MILYEN FÜGGETLEN, DEMOKRATIKUS ORSZÁG SEM ENGEDÉLYEZ ILYEN ALLAM-ELLENES SZERVEZKEDEST”

Menáchem Begin miniszterelnök és hadügyminiszter tegnap letiltotta az izráeli arabok szombatra tervezett názareti kongresszusát.

A tiltó végzés, amely a rendkívüli állapotokra vonatkozó honvédelmi rendelkezésekre hivatkozik, megállapítja, hogy a tervezett kongresszus szervezőinek és résztvevőinek közös nevezője a PFSZ iránti rokonszenv, illetve a terrorszervezet támogatása.

A végzés hangsúlyozza, hogy „minden olyan kongresszus, konferencia vagy gyűlés, amelyet az u.n. június 6-i okirat vagy az 1980 szeptemberében a sfárámi gyűlésen terjesztett nyilatkozat vagy bármilyen más PFSZ-barát megnyilvánulás alapján szerveznek, törvénytelen szervezkedésnek számít, minthogy a PFSZ-t az izráeli terror-elhárítási tör-

vény terrorszervezetnek minősíti”.

A hadügyminiszter kabinet-hivatala által kiadott magyarázat rámutat arra, hogy a kongresszus szervezői annak a nyilatkozatnak az alapján működtek, mely szerint „az izráeli arabok a palesztin arab nép szerves részét képezik, melynek joga van önrendelkezésre, szabadságra és függetlenségre”. Ezzel a nyilatkozat aláírói

LETARTÓZTATTAK A BIR ZAIT EGYETEM ELNÖKÉT

A biztonsági hatóságok tegnap az Allenby-hídnál, kihallgatás céljából letartóztatták Gadi Barankét, a Bir Zait egyetem elnökét, akinek része volt az Izráel-ellenes usztázis céljait szolgáló „palesztin-hét” megrendezésében. Baranke Tuniszból tért vissza, ahol részt vett az arab egyetemek föderációjának kongresszusán.

Ez a föderáció egyébként elismerte a hatnapos háború után a „területeken” létesített arab egyetemeket. Mostanáig az ilyen egyetemek végzettséjé nem dolgozhattak szakmájukban arab országokban.

MAGASRANGU DELEGÁCIÓ ÉLEN

Damaszkuszba érkezett Kuznyecov szovjet elnökhelyettes

JORDÁNIA CÁFOLJA A MOZGÓSÍTÁS HÍRET — A MONTE-CARLOI RÁDIÓ: „AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS IZRÁEL FIGYELMEZTETTE SZIRIÁT”

Damaszkusz (Reuter). — Tegnap, Vaszilij Kuznyecov szovjet elnökhelyettes az élén, magasrangú szovjet delegáció érkezett a szíriai fővárosba, háromnapos látogatásra.

Valószínűnek tartják, hogy a megbeszélések napirendjén a szíriai—jordániai határon keletkezett feszültség szerepel.

Kuznyecov, megérkezése után hangoztatta, hogy „a két ország közötti barátsági szerződés elsőrendű fontosságú politikai eseményé vált, és elősegíti a világ békéjét és biztonságát”.

Jordánia tegnap megcáfolta azokat a híreket, hogy mozgósítást rendelt volna el.

Az ammani rádió hangoztatta, hogy nincs szükség erre. A tartalékosok mozgósításával kapcsolatban azt jelentette, hogy ezek a katonák mozgósítási parancs nélkül, önszántukból jelent-

lentette, hogy az Egyesült Államok és Izráel figyelmeztette Szíriát, hogy ne támadja meg Jordániát.

Mordeháj Cipori hadügyminiszter-helyettes nem válaszolt arra a kérdésre, igaz-e, hogy Izráel figyelmeztetést intézett Szíriához.

Szíria megkezdte néhány katonai egység kivonását Libanonból, a jordániai helyzet miatt.

Monte-Carlo. (—) A monte-carlo-i rádió jelentése szerint, Szíria tegnap megkészszerzte a jordániai határon koncentrált páncélos erőt.

azaz harcokcsíjait számát 1100-ra emelte, az eddigi 600 helyett. A szíriaiak három gyalogos hadosztályt is összevontak a határ mentén.

A monte-carlo-i rádió azt is je-

Az anatómiai törvényjavaslat a Kneszet előtt

SÁMIR HAZAÉRKEZETT, HOGY JELEN LEGYEN A SZAVAZASNÁL

Az anatómiai és patológiai törvényjavaslat módosító javaslat megszövegezésével foglalkozó bizottság elnöke, Dávid Glass képviselővel, tegnap befejezte munkáját, és a javaslatot, második és harmadik olvasásra, még az esti órákban betérjesztették a Kneszetnek.

Minthogy a törvényjavaslatot számosan ellenzik, egész éjszaka át tartó vitára számítottak. Sámir külügyminiszter tegnap franciaországi útját megsza-

kitva — hazaérkezett, hogy jelen legyen a szavazásnál. Utána visszatér Franciaországba.

Dávid Glass közölte, hogy a bizottság több változtatást hajtott végre az eredeti szövegben. Így például a javaslat megállapítja, hogy szaruhártya-, bőr- és veseátültetések is életmentésnek számítanak és ilyen célokra történő boncolások a család jövőhagyása nélkül is végrehajthatók.

AZ IRAKI ATOMKOHÓ

Juval Neeman fizikus professzor nem ad hitelt a francia külügyminiszter kijelentésének, miszerint az Iráknak szállított atomkohó nem katonai célokra szolgál.

Neeman professzor hangoztatta, hogy Osiris típusú atomkohó olyan államban, mint Irák, semmi más célt nem szolgálhat, mert energiatermelésre nem alkalmas és Irák sem állította, hogy erre a célra akarja felhasználni. Iráknak nincsenek neutron-fizika kutatói, akiknek ilyen atomkohó kísérleti célokra volna szükséges.

Rövid idővel ezelőtt a New Scientist című angol tudományos folyóirat, bagdadi forrásokra hivatkozva azt a hírt közölte, hogy Irák az atomkohót katonai célokra akarja felhasználni.

13 év óta először

IZRÁELI—LIBANONI KATONAI TALÁLKOZÓ

Tizenhárom év után, tegnap történt meg először, hogy a libanoni hadsereg és a Cáhál megbízottai találkoztak. A megbeszélés színhelye az UNO-csapatok nakurai parancsnoksága volt. A mintegy félórás megbeszélés napirendjén az izráeli—libanoni határ helyzete szerepelt.

Az UNO-csapatok szóvivője közölte, hogy a megbeszélésen Caira tábornok, az UNO-csapatok megbízottja elnökölt.

Több, mint egy hétig voltak a romok alatt

Nápoly. (—) A dél-olaszországi Olivetto Zitra városkában tegnap élve húzták ki a romok alól egy 60 éves férfit és egy 72 éves asszonyt, akik több mint egy héten keresztül voltak betemetve.

Legutóbbi hivatalos jelentés szerint összesen 3000 ember vesztette életét az olaszországi földrengés következtében.

TÜZ JERUZSÁLEMBEN

A Jeruzsálem központjában lévő Agrippas utcában tegnap kigyulladt egy üzletház. A tűzoltóknak megfeszített munkával sikerült urrá lenni a lángokon, de tíz üzlet leégett. A veszélyt fokozta, hogy egyes üzletekben gyúlékony anyagok voltak felraktározva, mint fényképezési cikkek, festékek, stb. Az anyagi kár rendkívül nagy.

Az egyik tűzoltót baleset érte: miközben egy emelet magasságban állt a létrán, fecskendővel a kezében, rendőrautó érkezett a tűzhöz, feltételezhetően meglökte a létrát, amely eltört s a tűzoltó lezuhant. Sebesülése nem súlyos.

VALUTAÁRFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
USA-dollár	6.91	6.98
Angol font	16.28	16.44
Német márka	3.56	3.60
Francia frank	1.54	1.55
Svájci frank	3.95	4.00

AZ ORVOSOK MUNKA-KONFLIKTUSA

Az országos munkaügyi bíróság elnökének hivatalában tegnap újabb megbeszélés zajlott le az orvosok és a munkaadók képviselői között. Megállapodás jött létre a következő két hétben folytatandó tárgyalásokról az orvosok követeléseivel kapcsolatban.

Az orvosok közölték, hogy a kórházakban a munka ismét zavartalanul folyik.

Az amerikai hadsereg fejlesztése

Washington (UPI, Reuter). — Az amerikai vezérkar tegnap közölte, hogy a már számítástechnikai kiadásokon kívül további 40 milliárd dollár szükséges ahhoz, a következő öt éven belül, hogy az amerikai hadsereg modernebb hadigépezetté váljék.

Sáron: Ne emeld fel a hangod... Náor: Tőled nem fogadok el megjegyzéseket...

UJABB EPÜLETES VITA A MINISZTERTANÁCSON, AHOL SÁRON MEG BEGINT
ÉS BURGOT IS TÁMADTA

Eles vitára került sor vasárnap a minisztertanácson Ariel Sáron földművelésügyi miniszter és Árje Náor, a kormány titkára között. Az ügy középpontjában az a határozat állt, hogy még nem döntöttek Méir Sámir kinevezése felett az országos Telekhatóság igazgatójává.

A vita úgy kezdődött, hogy Gideon Pát miniszter megkérdezte, hogy Méir Sámir életrajza, amit előzőleg áttekintésre nyújtottak be a minisztereknek, miért csak 1959-ben kezdődik. Ő csak 1959-ben született?

SÁRON: A teljes biográfiát benyújtottam, de a kormány titkársága lerövidítette.

ARJE NÁOR: Nem igaz!

SÁRON: Ujra hangsúlyozom, a benyújtott életrajzot a kormány titkársága rövidítette le...

NÁOR: (emelt hangon): Ujból mondom, nem igaz, amit mondasz...

SÁRON (a miniszterelnökhöz fordulva): Helyesebb volna, ha a kormány titkára nem emelné fel a hangját.

NÁOR: Nem fogadok el megjegyzéseket akárkiről...

SÁRON: Félrevezetted a kormány tagjait!

NÁOR: Tartsd meg a megjegyzéseidet...

Eddig a szóváltás Sáron és Náor között, azonban a vita ezzel még nem fejeződött be. Dávid Lévi szikunügyi miniszter követelte, hogy még ne határozzanak a kinevezés ügyében, mert a Chérut tárgyalni akar arról, ugyanis Sámir „nem a mi emberünk”, hanem a Munkapárt tagja.

Sáron erre így reagált: „Nálam az a mi emberünk, aki végrehajtja a kormány politikáját és éoníti az országot. Sámir a Gálliban és a Golánon építette az országot.”

A többi miniszterek közül Jigál Hurwitz és Eliezer Soszták a szikunügyi miniszter követelését támogatták. Sáron méltatlankodott amiatt, hogy már harmadik alkalommal emelik fel a kinevezés feletti vitát, ez türelmetlen helyzetet teremt s fennakadással.

APRÓHIRDETÉSEK

- „HAMAVRIK” nagytakarítás és polítlakásokban, fénycsúszás, 125 sz. engedély, telefonnal 03-763025
- MESZELES, tapéta, plasztik, festés, elsődleges kivitelés, - elfogadható árak. 03-872112.
- FREDI vesz bútorokat, friziderek, televíziót, szőnyeget, hagytakot és antik tárgyakat. 835866 és este 836362.
- MAGDA fogászati laboratórium, vállal sürgős protézis-jávitásokat; fél óra alatt. Nyugdíjasoknak 25 százalékos engedmény. Tel Aviv, Balfour 27.
- CHAJIM vesz friziderek, antik bútorokat, szőnyeget, felismerőket stb. 830090.
- „BARAK HASEMES”, nap- és villanybottalok, kedvező fizetési feltételek, tel. 295283 és este 830088.
- SZILIKON fesszakképzéssel, az eső nem szívároag át a falon. 925018, 257477, 396723.
- TAPETARAGASZTÁS, dekoratív faburkolat, villanszerelés és málterjavítás, egy személy által. 03-234923.
- SZOBAFESTÉS, fürdőkádak és hűtőszekrények ematilizása. Beszélék magva-rul. 04-640450, este 04-520449.
- MODERN parókák minden színben 180... hajpótlók és fonatok. Latogasson el Szalon Jemel, Allenby 93, Tel-Aviv, 290632.
- DELAMERIKAI turista, most Tel-Avivban, megismerkedne 55 évig jó házaszszerzővel, házasság céljából, aki külföldre utazna vele és ott lakna, jó körülmények között. Tel. 03-583265.
- KULCSPENZERT szoba közös konyhával. Tel-Aviv, Slomo Hámehlech 21. — lakás 4, 3-5-ig.
- KERESZTÜNK könnyű iparban gyakorlott gépész finom gépekhez és karbantartáshoz. 03-657816 és este 03-264798.
- NAOT JEHUDIT 5, 6-ik emeleten amerikai konyha dupla komfort 80.000 dollár, 804615.

SÁRON:
Ki a mi emberünk?

„Nagy kár, hogy a kormány tagjai a pártérdekeket az államérdek fölébe helyezik.”

Megjegyzendő, ez az első eset, hogy a kormány ilyen hosszú ideig nem hagyja jóvá az egyik miniszter által ajánlott kinevezést.

A vasárnapi minisztertanácson egyébként Ariel Sáron élehangjátámadást intézett Menáchem Be-

gin miniszterelnök ellen is, mert, véleménye szerint, a hadügyminiszteri tisztséget nem megfelelő módon tölti be.

Sáron többek között azt mondta, olyan helyzet állt elő, hogy a hadsereg urálja a kormányt, és nem fordítva. Sáron bírálta a miniszterelnököt, mert nem utasította rendre Ráfáel Ejtán vezérkari főnököt azért, hogy az milyen formában beszélt a kormányban és a gazdasági ügyekkel foglalkozó miniszteri bizottságban.

A téma csak mellékesen merült fel, amikor Dávid Lévi franciaországi látogatásáról számolt be. Ekkor dr. Jozsef Burg belügyminiszter megjegyezte, hogy olyan kijelentések, mint amilyeneket Sáron mondott a hadsereg rádiójában elhangzott interjúban, nem serkentik az alijját.

Sáron itt közbekiáltott és dühösen ezeket mondta: „Hajlandó vagyok saját zsebemből finanszírozni egy olyan készüléket, mely lehetővé teszi, hogy szombaton is hallgassa a rádiót, mert akkor tisztában lenne azzal, hogy a nekem tulajdonított dolgokat nem is mondtam.”

Begin megjegyezte, hogy amikor a Sáron nyilatkozatáról szóló hír a fülebe jutott, az elhangzottak fölött sajnálatait akarta nyilvánosan kifejezni. Időközben azonban Sáron telefonált neki és megcáfolta azokat. „Igy könnytelen voltam elfogadni a szavait cáfoló bejelentést” — tette hozzá a miniszterelnök.

LIV ULMANN IZRAELBE ÉRKEZETT

Vasárnap este Izraelbe érkezett Liv Ulmann világhírű svéd filmszínésznő. „Ideérkezésemmel együttérzésemről biztosítom Iz-

rael s remélem, hogy béke vár erre az országra” — mondotta a gyönyörű szép, hosszú szőke hajú, kék szemű, 40 éves filmszínésznő, aki élettársával, a nála jó pár évvel fiatalabb Joseph Babits-al érkezett az országba.

A színésznő a Hádasszá hőgyelet meghívására érkezett nőzánk Amerikából, ahol 14 éves lányával együtt lakik. Innen, a UNICEF küldetésében, Abessziániába és Szomáliába látogat.

„Mostanában inkább humanitárius cselekedetekkel foglalkozom, ez néha fontosabb, mint a filmszereplés” — mesélte Liv Ulmann, aki elmondta még, hogy nem tud résztvenni volt férje, Ingmar Bergman legújabb filmjében, más kötelezettségei miatt, de azt ajánlotta Bergmannak, hogy szerepeltesse öhelyet-lányukat. Erre valószínűleg sor kerül. Azt is elmondotta, hogy nem volt hajlandó egy tévé programban együtt szerepelni Vanessa Redgraveval. „Ilyen antionista nővel nem lépek fel együtt — nyilatkozta —, habár nem foglalkozom politikával, de az, hogy Izraelbe jöttem, önmagáért beszél. Számos zsidó és izraeli barátom van.”

Börtönnél is rosszabb a dühös asszony

Ennek a férfinak az életéből egyszerűen kiesett négy nap: képtelen volt számot adni róla. De emiatt a hiányzó négy nap miatt rablógylkossággal vádolták, egy darabig börtönben is ült miattuk. Mi történt vele?

A rendőrség a tettest kutatta, a tanuk pedig azt vallották, hogy khakiban látták, luxusautóval érkezett, s bár az arcát nem tudták kivenni, a harmincas évek elején járó férfi lehetett. Egy további bizonyíték: a sebesült áldozat mellett letépett ruhaanyag-csíkok lettek; ebből az anyagból készül a tartalékos katonák egyenruhája.

A nyomozók munkának látták, s az ő titkuk, hogyan halaszták ki ezt a férfit a sok tízezer számbajöhető tartalékos közül, de tény, hogy ennek valóban szép luxuskocsija van, s azon a négy napon se otthon nem volt, se szolgálatban. A gyanu megdőbentette, a letartóztatás méginkább, de a négy nappal csak nem számolt el, konokul hallgatott. Figyelmeztették, hogy a tüzelt játszik, bizonyítékok vannak ellene, még egy szakadozott egyenruhát is lelték nála, minden hasztalan: nem tudott vagy nem akart alibit produkálni. Ült is vagy hét napot, akkor kapta el a rendőrség a valódi rablót, egy alvilági alakot, aki az egyenruhát is lopta, az autót és a fegyvert is. De akkor miért hallgatott a mi ártatlan emberünk? Szabadonbocsátása napján ez is kiderült: telefonon jelentkezett egy nő, aki igazolta, hogy a férfi a kérdéses négy napot nála töltötte.

A rendőrség most már csak azt feltételezheti, hogy a férfi jobban félt dühös feleségétől, mint a börtöntől.

RÖVID HIREK

● A héten senkinek sem volt 13 találat a totóban, és az első díj összegét — 3 millió seket — a jövő hétre viszik át. 26 totózónak 12 találat, ezek mindegyike 22.500 seket kap. A 11-es találatosok 1350, a tízes találatok pedig 110 seket nyertek.

● Izraelbe érkezett Hollandia kézilabda válogatottja és az országban három barátságos mérkőzést játszik az izraeli válogatottal. Mindkét csapat a jövő év elején megtartandó világ bajnokságra készül.

● Furcsa vád miatt állítottak elő egy chiloni asszonyt. A 27

éves nő autójában vitt kisgyereket az egyik helyi ovodába, de mindegyikét eltulajdonította a hazuról hozott gyümölcsöket. Az asszony nem tudott magyarázatot adni tetteire.

● A hisztadruti Tchélet-Láván frakció követeli, hogy bocsássák el állásából Jichák Landesmant, a Thuva vezérigazgatóját, a tej- és tejtermékek árának legutóbbi emelése miatt. Jákov Sámaj, a frakció vezetője, Jeruchám Mesel hisztadruti főtitkárhoz intézett levelében azzal érvel, hogy a Thuva a Hisztadrut álláspontjával ellentétben drágitotta az árakat s ezzel nem tartotta be a hozott határozatokat.

● Az ország lakosainak 90 százaléka szenved különféle fogbetegségeket, de ezeknek csak egy negyede kap kezelést. Ezt állapította meg a Mose Ráchmílevics professzor vezetése alatt álló szakértői bizottság. Azt is hozzá tették hogy nincs elegendő fogorvos az országban s így javasolják, hogy az eddigi 75 helyett ezentúl évi 100-120 diákot vegyenek fel az egyetem fogorvosokat képző tanszékére.

● Ma Tel Avivban a Jáni gyógy szertár ügyeletes az éjjeli órákban (Rechov Jehuda Hálévi 67), valamint a hisztadruti Kupát Cholim Bin-Nun rendelésének gyógyszerétára, amely a Rechov Amsterdam 7 alatt van.

● Tel-Aviv városi tanácsa elhárította, hogy ezentúl nem engedjék fák kivágását, még magánterületen sem. Amennyiben építés miatt mégis szükséges a fák kivágása, ahhoz külön engedélyt kell kérni a városi mérnöki hivataltól.

AZ ARANY PÉNZZT ÉR

Nézzon körül a fiókokban és ékszerdobozokban, a ház minden zugában.

Magas áron vesszük meg Öntől az aranyat, ékszereket és régi vagy törött ezüstholtmit. Kaphat cserébe láncokat vagy ékszereket is, mindent modern olasz kivitelben.

E módszer neve: **AMSTERDAM TRADE IN** — érdemes igénybe venni.

AMSTERDAM, NEMESFÉMEK ÉS ÉKSZEREK

Tel Aviv, Derech Petách Tikva 5, I. emelet, a Kikár Hámosávot mellett (reggel 9-től délután 4-ig). Tel. 621613

DECEMBER MEGLEPETÉSE A GÁNÉ CHÁMÁT SZÁLLODÁBAN TIBÉRIÁSON

(csak a központi épületben)

- DEC. 2-TŐL 10-IG — CHANUKA AKCIÓ:
Félpanzió 250 seket
- DECEMBER 11-TŐL 31-IG — TELI AKCIÓ
Félpanzió 210 seket
Teljes panzió 250 seket

Az ár naponta és egy személyre értendő, kétágyas szobában. — Központi légszabályozás.

- Mozi • Éjszakai mulató • Bár és táncesték
- Teniszpályák • Szubtropikus kert • Remek konyha és tetszés szerinti diétás ételek.

- Ingyen belépőjegy (egyízben) a „Cháméj Tveria” medencékhez *
- 20% engedmény a „Cháméj Tveria Háceira” halcsárdában
- 25% engedmény a kinereti hajókon
- 50% engedmény a „Chámát” nemzeti park belépőjegyéből
- 20% engedmény a „Cháméj Tveria” egyhetes bérletjegyéből *

* Háromnapos vagy hosszabb tartózkodás esetén

Szobafoglalás:
Gáné Chámát szálloda
Telefon 067-92890
P.O.B. 22 Tveria

Válasz...
zi, hogy...
nál csak...
lembe, a...
nyes szá...
százalék...
tási sor...
kus vilá...
minimál...

32 év...
volt ná...
totta, h...
tási sor...
tanulták...
dál a s...
minim...
bekerül...
Ezért n...
neo-nác...
alacson...
a törpe...
ket a v...
telre, s...
kormán...
zavarta...
már od...
apró k...
büntete...
jutotta...
Már

A HÉT CIKKE:

FEL KEL EMELNI «A VÁLASZTÁSI SOROMPÓT»

Irta: JOSZEF TAMIR Kneszet-tag

Választási törvényünk leszögezi, hogy a mandátumok elosztásánál csak az a lista vehető figyelembe, amely megkapta az érvényes szavazatoknak legalább egy százalékát. Ezt nevezik választási sorompónak és a demokratikus világban ez a legalacsonyabb minimális szavazatszám.

32 év alatt 9 Kneszet-választás volt nálunk, s mind azt bizonyította, hogy az alacsony választási sorompó negatív eredmények kel jár. Nyugaton ezt már megtanulták: Németországban például a szavazatok 5 százaléka a minimum, hogy a lista jelöltjei bekerülhessenek a parlamentbe. Ezért nincs például képviselő a neo-náci párt. Nálunk viszont az alacsony sorompó szinte csábítja a törpe pártokat és tömörüléseket a választásokon való részvételre, sikerük pedig mindig is a kormányt gyengítette és csak zavarta a törvényhozást. Ma már odáig jutottunk, hogy az apró külön-listák következtében büntetett előéletű elemek is bejutottak a Kneszetbe. Már 1952-ben kísérlet történt,

hogy a Kneszet pártjait ötre korlátozzák és ezért 12 százalékra javasolták felvinni a választási sorompót. Ha ez akkor sikerült volna, csak nyert volna rajta a Kneszet presztízse és a kormányok tevékenysége. Sajnos, nem lett belőle semmi, főként a Válasos Nemzeti Párt tiltakozása következtében, amely az Águdával nem akart együttműködni, nélküle pedig nem remélte a 12 százalékot elérni.

Azóta többször próbálták felemelni a sorompót, de mindig kudarcot vallottak. A legsúlyosabb esetben most, a Likud vallott szegényt, amely egy százalékról 2,5 százalékra akarta felvinni a sorompót — de ugyanakkor ugyanennek a pártnak a képviselői egytagu frakciónak ismerék el Szádjá Marciano képviselőt, megadva neki minden ezzel járó kedvezményt, mégpedig azért, hogy a Likud civakodó és mindegyre csökkenő koalícióját is támogassa a szavazatával. — Ezek után természetesen nem lehetett a sorompó-emelésre visszatérni.

Egyes jelöltek anyagiakkal operálnak a választások során, ők is csak azért kerülhetek be, mert a sorompó ily alacsony.

További átka a helyzetnek: a törpe pártokkal szétforgácsolt Kneszetben a kormány ugy halász szavazatokat magának, hogy e kis csoportoknak kedvez, s ezzel korrumpálja magát. Azok a képviselők ugyanis, akik mögött nem áll szervezett párt, hajlamosak mindig oda csatlakozni, ahol előnyöket kínálnak, ami erkölcs-telen következményekkel jár. Ha legalább 2,5 százalékra emelnék fel a sorompót, tehát csak olyan pártok kerülhetnének be, amelyek legalább három képviselőt be tudnak hozni a Kneszetbe, akkor az ennél kisebbek lemaradnának és bizonyára senkinek sem hiányoznának.

Ma a Kneszetnek 20 frakciója van, holott 5, vagy 6 bőven elegendő lenne, beleférne minden olyan politikai irányzat, amelynek az izraeli társadalomban komoly gyökerei vannak. Ha a frakciók számát ennyire korlátoznák, sokat nyerne vele az állam és a demokratikus rendszer.

AZ ÖRÖKSÉG ÉS AZ ÖRÖKÖS

Irta: RÖSSEL MORDECHAJ

Zsobotinszki születésének 100 éves fordulójára kitűnő alkalmat szolgáltatott a cionista revizionizmus alapos megismerésére, alapítója egyéniségének újraértékelésére. Ha Izrael létrejötte óta nem sok szó esett nálunk Zsobotinszkirol, kárpótolta ezt az elhallgatást tanítványai kormányrajutásának három esztendeje: olyannyira, hogy ez már túlzásnak is tekinthető. A Zsobotinszkirol szóló cikkek már-már azt az érzést kelthették, hogy nélküle talán nem is jött volna létre a zsidó állam, a zsidó hadsereg.

Azt hiszem, sosem hamisították meg olyan nagy mértékben Zsobotinszki tanítását, mint éppen e nagy fesztivál során, amikor nem azt, vagy nem csak azt írták róla és elveiről, ami valójában volt, hanem azt, aminek újraértékelői látni kívánják.

Kétségtelen, hogy Zeév Zsobotinszki lenyűgöző egyéniség volt. Retorikája és műveltsége messzi felülmúlta kora cionista vezetőinek színvonalát, de tanítványai nem ezeket a rendkívüli adottságokat domborították ki, nem ragyogó iráskészségét, széles látókörét, ritka műveltségét, hanem azt, hogy létrehozója volt a revizionista mozgalomnak; hogy végső fokon ez az ideológia győzött a cionizmusban, és hogy az eltelt évtizedek nem ideológiai ellenfeleit, — hanem Zsobotinszkit igazolták.

Anélkül, hogy a legcsekélyebb mértékben is csökkenteni próbálnánk rendkívüli egyéniségét, és értékét, az igazságnak tartozunk annak megállapításával, hogy a revizionista ideológia meg bukott mind az izraeli, mind pedig a nemzetközi valóság síkján. A zsidó állam nem ezeknek az elveknek köszönhetően, hanem azok ellenére jött létre.

AZ ÁTHIDAI HATATLAN ŪR

A cionista mozgalomban két jelentős áramlat áll egymással szemben: a weizmanni, úgynevezett szintetikus cionizmus és Zsobotinszki koncepciója. Az előbbi szerint a zsidó állam megszületéséhez szükséges a megfelelő gazdasági és társadalmi alapzat. — Ezért volt azon a konstruktív cionista áramlat, hogy szaporítsa a zsidó települések számát, minél több földet vásároljon, kialakítson dolgozó osztályt, és olyan gazdasági és önkéntességi alapon álló szerveket, amelyek a megalakítandó állam alapzatát képezhetik.

A revizionista cionizmus lenézte a „cionista Kleinarbeit”-ot, gúny tárgyává tette a „még egy dunám és még egy keeske” elvét, és grandiózus nyilatkozatok erejével kívánt politikai státuszt, nemzetközi elismerést szerezni a még nem létező zsidó ország számára. Míg a weizmanni cionizmus szerint, ha sikerül erős zsidó jisivot, öntudatos zsidó társadalmat és zsidó gazdasági valóságot kialakítani, jelentős mértékben visszük előre a cionista ideált a megvalósítás felé, addig a revizionizmus a népek politikai elismerését, a chartert, és a felállítandó fegyveres erőt tekintették a legjobb eszköznek a cionizmus megvalósítására.

Ma már tudjuk: kibucok és mosávok nélkül, szervezett zsidó dolgozó osztály nélkül megfelelő gazdasági erő nélkül illuzórikus lett volna minden deklaratív megvilágítás.

A vallásos cionizmus eszközeinek tekintette az államot vallási és erkölcsi törekvések megvalósítására. A munkás cionizmus

szintén eszköznek tekintette az államot igazságos társadalmi rend kialakítására. A revizionizmus céljaként tekintette az államot, legfelsőbb értéknek, megszentelt értéknek, mely felette áll minden más érdeknek. Ebből a téziséből kiindulva hirdett egy furcsa nemzeti egységet, amely nem létezhet a valóságban, legfeljebb totalitáris rendszerben.

NEMZETI EGYSÉG ÉS OSZTÁLYHARC

A feltétel nélküli nemzeti egység hirdetése mellett azonban a revizionizmus a Hiszdatrutot „vörös horogkereszt”-nek titulálta, és harcolt ellene. A revizionisták nem egyszer akadályozták a nemzeti egységre való törekvést, ha az nem fedte mindenben felfogásukat. Kiváltak a Cionista Világszövetségből, amely a legellentétebb felfogásokat tömörítette. Külön cionista szervezetet alakítottak, külön nemzeti alapokat, külön szakszervezetet, külön betegsegélyzőt és külön hadsereget. Mindezt a nemzeti egység primátumának a nevében.

Weizmann polgári cionista volt, de a zsidó munkás megvalósítását nagyon értékelte. Ráv Kuk, Erec Jiszráél első országos főrabbija határtalan szeretettel és tisztelettel viszonyult az erectiszraeli munkásosztályhoz, még az ateistákhoz is. — Téglákat rakni — szokta volt mondani —, nem kisebb micvá, mint tfilemet rakni. De revizionista nem igen lelkesedett a szervezett zsidó munkásságért.

AZ ARAB-KÉRDÉS

Érdekesen állítják be Zsobotinszki követői ideológusuk viszonyát az arab kérdéshez. Van Zsobotinszkinék egy verse, melyben arról ír, hogy zsidó, arab és keresztény együtt élnek majd a zsidó országban. Ebből következtetnek humánus felfogására a sülyos kérdésben.

A valóság kissé más. Az arabokat és kultúrájukat alsóbbrendűeknek tekinti, jöllehet Zsobotinszki lándzsát tör amellet, hogy a zsidó államban teljes egyenjogúságot kell biztosítani az arab kisebbségnek. Érdekes, miként viszonyul Zsobotinszki az arab kultúrához, — szemben az európai kultúrával. Írásaiban elutasít minden olyan felfogást, melyben idealizálják a kelet kul-

túráját és azt a tendenciát, hogy a zsidóság „visszatérjen keleti gyökereihez”. A zsidó nép európai nép — állítja Zsobotinszki —, kultúrája európai.

— Semmilyen kapcsolatunk a kelettel; talán kevesebb, mint sok európai népek. (Ávinéri: A cionista gondolat árnyalatai.)

Távoli perspektívában sem látja világosan a muzulmán világ erejét. — Az iszlámban — írja — százmilliók hisznek. De az iszlám, mint egységes erő, nemzetközi viszonylatban nem létezik a valóságban.

Másik helyen arról ír Zsobotinszki, kívánatos volna, hogy ezen a földrészen ne legyenek nemzeti kisebbségek, amelyek gyengítik a nemzeti egységet. — Most pedig követői mindent elkövetnek, hogy nagy arab kisebbség legyen határaink között, ami vel nem a „nemzeti egységet” segítik elő, hanem ellenkezőleg, a binacionális állam kialakulását.

NÉHÁNY

ÉRDEKESSÉG

Zeév Zsobotinszki fia, — Eri, könyvet írt évekkal ezelőtt édesapjáról. — Ebben megállapítja, hogy édesapja szellemi utóda nem Begin volt, hanem a megboldogult Abá Achiméir, egy kitűnő publicista, aki pártja lapjában „Egy fasizsta” névvel szignálta cikkeit.

Ma természetesen tűnik, hogy Begin a szellemi örököse Zsobotinszkinék, de úgy tűnik, hogy a fentebb említett életrajzi adatok nem légből kapottak. Eri Zsobotinszki szerint, édesapja meggyőződéses ateista volt. Ez abból is kitűnik, hogy végrendeletében kéri, hogy halála után — temessék el, vagy hamvasszák el hulláját. Az elhamvasztás lehetősége nagyon távol esik a Begin által úton-útfélen használt „háruh hásem” és „im jirce hásem”-től. Ez persze dicséretes változás Begin esetében, csupán nem kvadrál a „szellemi örökség” elvével.

✱

Zeév Zsobotinszki élete és munkássága megérdemelné, hogy átfogó történelmi monográfiát írjanak róla. De nem szabad, hogy magával ragadó egyénisége, vagy varázsa, ragyogó szelleme és tömegekre gyakorolt szuggesztív hatása elhomályosítsák felfogásának a zsidóság világszemléletétől messze eső vonásait.

A szakbizottság leszögezte:

Az ivrit államnyelv

Több, mint három évtizednyi független állami élet után eljött az ideje, hogy Izraelben törvény is leszögezze a héber nyelv státuszát. Tegnap fejezte be munkálatait az e célból létrehozott szakértő bizottság, amely a meghozandó törvény pontjait összeállította.

A bizottságot dr. Sálom Levin, a Tanerök Hiszdatrutjának elnöke vezeti, s az első alappikkely kimondja, hogy a héber nyelv —

A törvényjavaslat kötelezi a héber nyelv használatára az állami, helyhatósági és közéleti intézményeket, és azt javasolja, hogy államközi egyezményeinket héberül is megfogalmazzák.

Egy másik cikkely szerint, nem kaphat többé az izraeli főiskolákon diplomát az, aki be nem bizonyítja, hogy a közokta-

tásügyi minisztérium által meghatározandó színvonalon bírja a héber nyelvet.

További javaslatok a cégtáblákról, hirdetésekéről, vállalatok és termékek nevééről szólnak. A bizottság azt proponálja, hogy minden cégtábla teljes héber szöveget is adjon, a táblának legalább fele területén, — annak felső részén. A törvényszöveget 10 ezer sekeles bírsággal, a vizsgálókat ennek sokszorosával sújtják.

A bizottság javaslatait tegnap adták át Zvulun Hammer közoktatásügyi miniszternek, — aki egyébként hat hónappal ezelőtt a bizottságot létrehozta —, és majd ő nyújtja be a törvényjavaslatot a Kneszet közoktatásügyi bizottságához.

EGYSZER AZ ÉLETBEN

HIHETETLENUL OLCSÓN — SZINTE FÉLÁRON!

AZ ALKALMI VÉTELEK BOLTJÁBAN

- BRILIÁNS ÉS MÁS DRÁGAKÖVEK ARANY FOGLALATBAN — PRECEDENS NÉLKÜLI OLCSÓ ÁRON!
- GYÖNYÖRŰ ARANY FOGLALATU BRILIÁNSGYŰRŰK — KORBAN ÉS SZELLEMBEN FIATALOKNAK, MINDÖSSZE 500—800 SEKELIG TERJEDŐ ÁRBAN!

VALAMINT EZER MÁS CSODÁLATOS VÁLASZTEK:
LÁNGOK, KARKÖTŐK, BROSSOK, FULBEVALÓK
 A BÉR-MICVÁ AKCIÓNK KERETÉBEN
13%-OS ÁRENGEDMÉNY
 Részletfizetési lehetőség is.

Az akció csakis a Kirját Eliézerben lévő központi üzletünkben folyik — és nem a Kármel-hegyen lévő fiókunkban.

Hámerkúz Háhájfáni L'Jáhálomim U'Lótáchsitim

KIRJÁT ELIEZER, RECH. CAHAL 10. TEL. 04-537285

Zeneélet

MOZART-ÉS BERIO

A Filharmonikus Zenekar két hangversenye

Daniel Barenboim Mozart-est-jén a zenekar rendkívüli bérleti sorozatában a Héchál Hátárbut nézőtérre szokatlan látványt nyújtott: a pártatlan érdeklődésre való tekintettel, nemcsak az ének-kari üléseket adták ki, de a dobogón szinte a zenekarig terjedő széksorokat állították be, és még így is számos zenebarát nem jutott be a terembe.

Barenboim műsorán a „legnagyobb”-nak tartott c-moll zongoraverseny és a legdrámaibbnak tekintett „Jupiter”-szimfónia szerepelt, törekvését a legmagasabb igénnyel juttatva kifejezésre. Mozart kora ifjúságától kezdve, haláláig végigvonul a zongoraverseny: mind a 23-at ő maga adta elő és vezényelte. Ezek közül csak egy szerepel c-mollban, mely hangnem nála a legmélyebb rezignációt, elégius hangulatát képviselte. Beethoven — kihez stílusa, főképp az első tételben, oly közel áll — igen nagyra becsülte. Különálló a nyolc záró variáció, melyek mindegyikében különböző hangszeresoportok folytatnak párbeszédet a zongorával.

Fiatal mesterünk — főképp a Largo-tételt — erősen romantikusan állította be, mindvégig lezompitva, csaknem dinamikus nevezések nélkül, és ez a nagyon szubjektív beállítás uralta — hangzásának minden szépsége mellett — az egész előadást. Még hiányzott belőle a spontán, közvetlen, felszabadult átérés.

Mozart utolsó szimfóniáját, az utókor által „Jupiter”-nek nevezve, C-dúrban, K. 551, két másik nagy szimfóniával együtt — hat hét alatt írta: az isteni sugallat bámulatos inspirációjával. Lassú tétele lefojtott indulatok kifejezése. S mennyire különbözik az urbánus, mindvégig városban élő Mozart „Menüett”-je könnyed, gyengéd bájjával, a két évtizeden át Eszterháza parasztjai között élő Haydn menüettjeitől! De a

„Jupiter” elnevezés, „Jupiter to-nans” a mennydörgés istené, a Finálét illeti. Az előző tételek gálans eleganciájával szemben, démoni erők szabadulnak fel mélységükből, oly elemi szenvedéllyel, elsőprő viharral, amely Mozartot teljes drámai nagyságában mutatja be.

És Daniel Barenboim kamesteri, művészi egyéniségét is. Ebben a Fináléban felülmúlta önmagát, egyetlen lélegzet-elállító feszültségben emelkedve fel a lenyűgöző strettoig. Szinte nagy mesterének, Otto Klemperernek, korunk egyik legkimagaslóbb Mozart-dirigensének alakját véljük látni a dobogón! És a zenekar is remekelt, lelkes odadással követve mestere mámoros kinyilatkoztatását.

LUCIANO BERIO, a Filharmonikusok 3-ik bérleti sorozatában a modern zene apostola saját műveiből mutat be. Szólistái: Bruno Canino és Antonio Ballista (zongora) és Jennifer Jones (mezzo-szoprán).

Zenekarunk az előző évek Musica Viva-sorozatát léptítve, most ismét vállalta annak a kockázatot, hogy bérlőinek mintegy öt százaléka otthon maradjon televíziós készüléke mellett, még arról is lemondva, hogy rokonoknak, barátoknak adja át helyét. Így van ez világszerte: sokan vannak a hangversenylátogatók között, akik mindig ugyanazt szeretnék hallani, s nem kívánják ismereteik kereteit meghaladni — haladó zene mindinkább növekvő termékeivel való kapcsolat megteremtését.

Pedig a nálunk gyakran vendégszereplő, 1925-ben az olaszországi Onegliában született Luciano Berio a korszerű zene kimagasló személyisége, azon radikális újítók közé tartozik, aki egykori mestere, Dallapiccola példáját követve, még legmerészebb kísérleteiben sem szakítja meg kapcsolatát a dallammal.

Két — zongora — zenekari versenyében, 1973-ból arra törekszik, hogy a két koncertáló zongora, melyeket egymástól való függetlenségük kihangsúlyozására a dobogó két szélén helyez el, szervesen beolvassza a különböző hangszerekkel folytatott párbeszédbe. Az egész mintegy félórás időtartamú zongoraverseny rendkívül fantáziával, ritmikus, dinamikus, harmóniai és hangszerelésbeli változatossággal igzalmas képet nyújt. Kiváló volt a két zongorista, akik a new-yorki bemutatón is közreműködtek és mesteri biztonságos játék szottak zenekarunk szólistái, az élen Chájim Taub koncertmesterrel, rendkívül kényes belépéseikkel és szölamuk tökéletes uralásával oldva meg nagyjelnyű feladatukat. Nem volt könnyű a közönségnek sem, ezt a számára merőben újszerű hangzásfolyamatot és stílust követni, de többször átértette Berio zenéjének eredetiségét, ötletgazdagságát és lelkesen ünnepelte.

Bevezetésül az olasz barokk egyik nagymesterének, Frescobaldinak Giorgo Ghedini által hangszerelt, eredetileg orgonára és csembalóra írt négy darabja tökkáták és canzonék, hangzott el, mindkét hangszer bevonásával — eléggé sápadt kivitelben. Nem kevésbé profil nélküli hangzott el Manuel de Falla népszerű „El Amor brujo” (A szerelem, a varázsló) balett-zsvittje. Annál nagyszerűbb volt a kiváló néger mezzoszoprán, a fején fekete turbánnal, uszályos, vérvörös flitter estélyi ruhában fellépő Jennifer Jones, aki elragadóan adta elő De Falla hét, népi dallamokra épített dalát, — a Berio által hangszerelt zenekar kíséretével.

A VALLÁSOS ZENE EGYE-SÜLETE a jeruzsálemi Héchál Slomoban december 9-én és 10-én tartandó összejövetelén különböző előadások és zenei bemutatók szerepelnek a műsoron. Egyik szervezője Avigdor Herzog professzor.

Az amerikai zenekritikusok ez-évi legjobbnak ítélt hanglemezei között Izráel két ízben szerepel: Pinkász Zuckerman Bartók heg-edű versenyével, Zubin Mehta vezénylével és a Filharmonikus Zenekar, mely Leonard Bernstein vezénylével, „Szerená”-ját, és „Fancy free”-ját adja elő, Gidon Kremer szólójával.

A müncheni Nemzeti Színház „Varázsfuvola” előadásán, egy nálunk ismeretlen fiatal izráeli karmester, Dávid Jorám rendkí-vüli sikerrel mutatkozott be.

PATAKI LÁSZLÓ

ARANYKOR KLUB

Szeretettel és barátsággal, — meghívjuk Önt és n. b. családját, — klubdu-lutánjainkra, minden vasárnap, kedden csütörtökön: 10-3-tól — fél 7 óráig! — Chanukakor gyertyagyújtás! Körömi Uj-ságok! Rövidesen megnyílik az Aranykor Klub kis házimoza. — családias lég-kör! Könyvtár: minden vasárnap: fél 9-től fél 5 óráig, bezárólag! — Január-1-én I napos kirándulás a Golán tenn-sikra! Kedvezményes, félszáz operajegyek: Schnabel Lillynél! — Chanuka-kamaratermünkben (tűtött) S. Sándor György főkanor gyújt gyertyát! — Dr Berg József f. főrabbi — chanukai gondolat! Leichter E. I. vidám csevegése! A belépődíjban fánkkóstoló! Számozott sorok! Az elővétel folyik! Termék fű-töttel! Látogasson el Ön is hozzánk!

«ISTENTELEEN IFJUSÁG»

Ödön von Horváth a haifai színpadon

A szerző neve magyar, felme-rül azonban az a kérdés, hogy magyar-e az, aki rejtőzik a név mögött. Amikor nyíltan feltet-ték neki ezt a kérdést, azt vála-szolta, hogy Fiumében született, szülei átköltöztek Belgrádba, on-nan Budapestre, majd folytatták kalandozásait Bratislavába, on-nan Bécsbe és Münchenbe. „Ma-gyar utlevélem van — folytatta Horváth — azonban otthonom? — nem ismerem ezt a fogalmat. Öregedő osztrák-magyar típus-vagyok. Magyar, kroát, német és cseh. A nevem ugyan magyar, azonban az első nyelv, melyet használtam az német volt. A német az a nyelv, amelyet legjob-ban bírok. Az utóbbi években csakis kizárólag ezen a nyelven írok. Következik ebből tehát az, hogy a német kultúrához és a német néphez tartozom. Minden-képpen — fejezte be Horváth — a „haza” fogalma a helytelen nemzeti értelmében, nem mond-nekem semmit. Az én hazám — emberek”.

1938 június 1-én Horváth kilé-pett párizsi szállodájából, azért, hogy az ismert német filmprodu-cerrel, Siodmak Roberttel talál-kozzon, aki filmesíteni akarta Horváth egyik regényét „Isten-telen ifjuság” címen. A megbe-szélés véget ért Horváth egy-edi-ül a Champs Elysees egyik mo-zijába ment, ahol a Hófehérke és a hét törpe című film futott. Az előadás véget értél barátaival akart találkozni. Közben vihar-tört ki és az egyik nagy geszte-nyefa alatt keresett menedéket. A nagy fa egyik ága letört a vi-harban és rázuhant Horváthra, aki nyaktörést szenvedett és azon-nal meghalt. A fa alatt rejtőző-sok járókelő közül senki sem se-besült meg. Így végződött Ödön von Horváth kalandos élete 36 éves korában. Hagyott maga után hét szindarabot három regényt, egyfelvonásosokat és sok töre-déket.

Horváth zsebében egy cédulát találtak a következő sorokkal: „Az emberek azt fogják mondani a távoli és kék napokban melyek folyamán meg lehet különböztetni a hazugságot az igazságtól. A hazugság eltűnik,

bár ma uralja a világot. Az igazság újból meg fog jelenni, bár ma haldoklik.”

Hét évvel halála előtt, 1931-ben elérte rövid karrierjének csúcspontját, mert abban az évben Kleist díjjal tüntették ki, amely akkoriban a legfontosabb irodal-mi díj volt Németországban. A német sajtó, amely már részben a náci kezében volt, dühöngött, különösen azért, mert a díjat Carl Zuckmayer osztotta ki, aki fél-zsidó volt. Azonkívül Horváth „Olasz éjszakák” című drámájá-ban nemcsak támadta a náciakat, hanem ami súlyosabb vétek volt, kigunyolta őket, nagyobb mérték-ben mint Zuckmayer „Köpenicki kapitány” című híres vígjátéká-ban.

Horváth apja magyar diploma-ta volt és fia csak 14 éves korá-ban kezdett németül írni. Ennek ellenére német írónak tartotta ma-gát és ezt állandóan kihangsú-lyozta. 1933-ban kezdődtek azon-darabjának próbái, melyet most héberül bemutattak: „Hit, re-b-mény, szeretet”, amely kisebb-méretű és intímabb hangulatu, mint az a három darab, amelyet előtte írt. A darab kihozta a ná-cikat a sodrukól és megrohan-ták Horváth szüleinek lakását Mürnauban. Horváth megértette a célzást és külföldre menekült, ahol öt éven keresztül állandóan bolyongott. Időről-időre vissza-tért Németországba, azonban darabjait nemigen játszották, de azért állandóan írt. Nem sok értelme volt a darabírásnak, mert csaknem semmi lehetősé-gy regényírásra tért át. „Az istentelen ifjuság” című regényé-ben élesen támadta a Hitlerju-gendét és ezzel nagy sikert ara-tott, amit több nyelvre is lefor-dítottak. Csaknem az utolsó per-cben menekült el Bécsből és ide-oda vándorolt Európa városai kö-zött, míg Párizsban kötött ki. Halála utáni húsz év folyamán csaknem teljesen elfeledték és csak az ötvenes évek folyamán újították fel a német színházak tőbb darabját, a hetvenes évek elején Horváth rendkívüli nép-szerúségre tett szert a német színpadon és darabjait több mint

két tucat német színház adta elő. Népszerűsége ma Brechtével versenyez.

A haifai előadás pikantériája nemcsak az új szerző, akit első alkalommal mutatnak be héberül, hanem a rendező, akinek érdekes élettörténete van. Arje Singer 28 éves izráeli, aki színházi karrier-jét négy évvel ezelőtt kezdte a berlini Schiller Theaterban. Né-hány évvel ezelőtt külföldre uta-zott egyetemi tanulmányai foly-tatására. Mivel meg kell élni va-lamiból, munkát keresett és ha-tódrangu segédrendezőként fog-lalkoztatott. Az ismert német-zsidó rendező, Peter Zadek adott neki munkát és meglepő módon lehetőséget adott a fiatal izráeli-nek tehetsége bemutatására. Sin-ger azonnal olyan döntő sikert aratott, hogy az ismert német színházi lap „Theater Heute” az év rendezőjének választotta. Töb-bi rendezése, mint például Ansky Dibukja és a Velencei kalmár a kölni Városi színházban rendkí-vüli feltűnést keltett.

A haifai előadás igazi színház, amit melegen ajánlok, bár a fia-tal izráeli rendező nagy kockáz-talot vállalva, a főszerepet egy teljesen ismeretlen színészre bízta.

Cháná Aronsohnnak ez az el-ső fellépése a héber színpadon. A haifai együttest több vendég-színésszel egészítették ki; a te-hetséges Jiszráel Gurion és Mir-jám Gavriéli, meg a magyar származású Smuél Wolf alakítása elsősorban. Ugyancsak kitűnő Ejlál Gefen fiatal izráeli színész aki nem kevesebb mint három epizódot szerepel alakít a darabban. A meztelenség kezd betörni az izráeli színpadra. Érdekes, hogy a nézők javarésze inkább pártol-jazt a jelenséget, mint az ala-kító színésznők, mert úgy lát-szik nem találtak olyan izráeli „színésznőket”, akik hajlandók a színpadon teljesen levetközni és a három szerepet külföldi nők „alakítják”. Összegezve megál-lapítjuk, hogy a haifai színházi előadás kiálta a próbát, az érde-kes rendezés, kitűnő díszlet és a többé-kevésbé kielégítő színészi teljesítményeknek köszönhetően.

FEUERSTEIN EMIL

Bernstein legfrissebb botránya

Leonard Bernstein a neves kar-mesternek és zeneszerzőnek, aki melleleg a new-yorki társaság „fekete bárányának” számít, most ismét sikerült egy tekintélyes társaságban hatalmas botrányt okoznia.

A színhely az előkelő Waldorff —Astoria szállóban megtartott bankett volt, amit a Macmillan könyvkiadó vállalat rendezett ab-ból az ünnepélyes alkalomból, hogy megjelent a 20 kötetes ze-nei szótár, amelynek szerkesztése 12 évet vett igénybe, s amiből egy sorozat 1900 dollárba kerül. „Léni” (ahogy Leonard Bern-steinet becézik) volt az ünnepi szónok, s már beszéde legelején kijelentette, hogy nem a szótár-ról, hanem „különböféle hülyeségek-ről” fog beszélni. Utána heves támadásokkal illette az amerikai társadalmat, elsősorban az ameri-kai sajtót, amely egyetlen szó-val sem emlékezett meg arról, hogy aznap volt 17-ik évfordulója Kennedy elnök meggyilkolá-sának.

„Az amerikai nagyközönség —mondotta — nem hajlandó meg-mérközni nemzeti traumáival, el-lentében az angol néppel, amely-ben telepedett le, dühösen közbe-azokból íletet és bátorságot ki-dított: „Uram, én itt ketet-ha-

merit, mint például a Profumo-botrány során tette...” Ezekután Bernstein rátért az említett botrány részleteire és kifejtette, hogyan vitt be az friss levegőt Nagybritannia kormány-rendszerébe.

Az, hogy összekeverte Profumo ügyét, aki egy prostituálttal való kapcsolata miatt kényszerült le-mondani, Kennedy tragédiájával, aki az Egyesült Államokban, szinte szent szimbólum, már ma-ga is igen kimos volt a hallgatósá-g számára. Tetézte a kínos han-gulatot az, hogy a bankett dísz-vendége éppen sir Harold Mac-millan volt, a kiadóvállalat elnö-ke, éppen annak az egykori angol kormányának a miniszterelnöke, amely a Profumo-botrány követ-keztében bukott meg.

Macmillan angol gentlemanhoz illően mindvégig hallgatott. Egyes vendégek azonban nyugta-lanul kezdték fészkelődni, a vé-gén fel is álltak és tiltakozásuk jeleként elhagyták a termet. Bernstein azonban teljes nyugal-mommal folytatta a szónoklatát, míg végül Eric Lloyd, egy angol újságíró, aki már rég Ameriká-ban telepedett le, dühösen közbe-küldött: „Uram, én itt ketet-ha-

vat összehord”. Bernstein meg-hökken, elhallgatott és leült.

Pár perc múlva, miközben Pin-chász Zuckerman játszott, Bern-stein felállt és kiosont a terem-ből.

25 év izráeli „magyar” színpadon!

LEICHTNER ÉLI

és vendégművészei:

Dór Éva * Polónyi Gyöngyi * Reményi József * Zenei ve-zető: Berger Duó. * Zenés-irodalmi kabaré!

TELJESEN ÚJ MŰSOR! RECHOVOT: szombat (dec. 6.), 7.45 óra. Irja kultúrháza. Bevezeti: Drory Dávid újság-író. — Esti pénztár 7 óráig. BEER SEVA: szerda (dec. 10), 7 óra, HOH, Nánási kul-túrház. Bevezeti Kaufmann S. elnök.

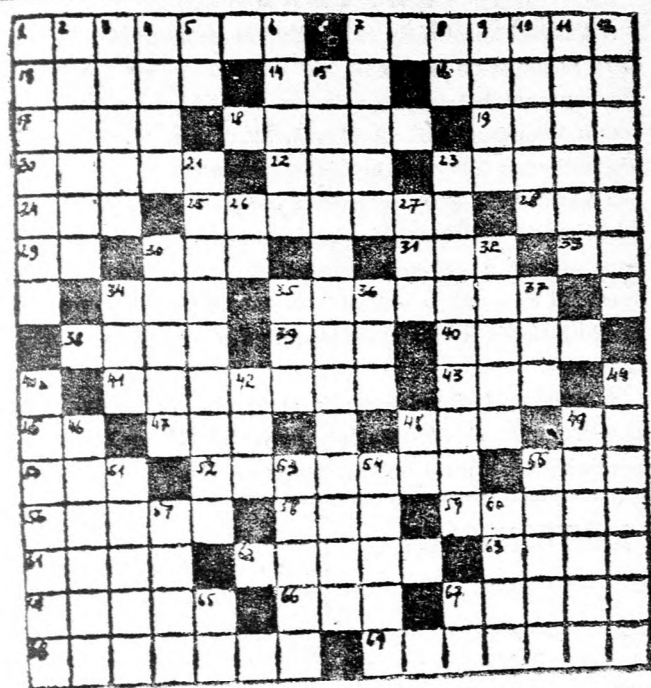
KFAR SZABÁ: szombat (dec. 27), 7 óra. Irja Geula utcai színháza. Bevezeti: Neumann Gizi elnök.

Hárfa-fesztivál a Tel Aviv Muzeumban

Két ritka hangversenyben, hárfa-koncertekben lesz részünk: mindkettőt a Tel Aviv Muzeumban, december 9-én tartják meg. 24 tagú hárfazenekar adja elő, s a műsoron Martini, Rameau, Bach, Haendel és mások művei szerepelnek. A különleges zenei eseményt az izráeli Hárfasok Egyesülete rendezi, karöltve a Tel Aviv Muzeummal, véd-nöknője pedig Sally Lewis, Amerika izráeli nagykövete-nek neje lesz.

A fesztivál lelkes előkészítője, Jehudit Lieber hárfa-művésznő szerint, hazánkban sok nehézségbe ütközik a hárfa-muzsika művelése, mert nem túl népszerű hang-szer, kevesen választják, ezek viszont szétszórtan élnek az ország különböző pontjain és nehéz őket folyamatos munkára összehozni. Ezért a mostani 24 főnyi zenekar fel-lepte valóban ritka esemény, amit nálunk sokkalta na-gyobb kultúrországok sem egykönnyen tudnak tető alá hozni. Az érdekesség kedvéért fűzzük hozzá, hogy már maga a 24 kényes és hatalmas hangszer ideszállításá is szakképzett munkásokat igényel, és drága mulatság... Ezzel szemben a muzsikusok önkéntesen lépnek fel, és a Muzeum is ingyen bocsátja rendelkezésre a termét.

KERESZTREJTVÉNY 425

VISSZINTES: 1. Francia elnök, 11. BOGNÁROK, 22. A KATAN-

7. A zsidó esős évszak, 13. Vissza: GA

Nyereménykönyv:
VLADIMIR PÁRAL:

Az ifjú ember és a fehér bálna

FILHARMÓNIAK UJSZERŰ
IFJUSÁGI KONCERTJEI

Az izraeli Filharmonikus Ze-
nekar a zenei nevelés nagyobb
hatékonysága jegyében nyitja
meg január 19-én az ifjusági
hangversenyidényt, mégpedig a
tartalom, időtartam és előadási
mód terén alkalmazott újítások-
kal.

Minden sorozatban két párhuza-
mos koncert lesz, az egyik a 7, 8,
9 osztályosok, a másik a 10, 11,
12-ik osztályú növendékek száma-
ra. A zenei élmény megszakítat-
lanságát biztosítja ezáltal az,
hogy két-két koncertet a jövőben
mindössze 5 hét választ el egy-
mástól.

Az idén a közoktatásügyi mi-
nisztérium is hozzájárul az ifju-
sági koncertek sikeréhez. Szak-
értői minden öt ifjusági hangver-
senyhez ismertetőfüzetet állítot-
tak össze, benne gazdag anyag-
gal a műsoron szereplő szerzők-
ről és művekről, a szerzemények

elemzésével. A füzetet minden so-
rozat előtt eljuttatják a fiatal
bérletesekhez.

Az újfajta szervezést Ben Cion
Orgád zeneszerző és Ronli-Riklisz
karmester vállalta: a hangverse-
nyek műsorába a többi közt a vá-
zsidó törzsek dalait is beiktat-
ják, s ezeket Ávner Itáj vezetésé-
vel, a „Cameran” énekesei ad-
ják majd elő. A zeneszámok fel-
építését érzékeltető, Stravinsz-
ki Petruskájában például a vá-
sári jelenet tolvajai előbb min-
den zenei részletet külön adnak
majd elő, s csak azután az ezek-
ből felépült teljes zeneszámot.

Az ifjusági koncerteken leg-
jobb művészeink lépnek majd
fel, köztük Zubin Mehta, Gidon
Krémér, a szovjet-zsidó hegedűs
és felesége, Jelena Krémér zong-
oraművész, stb. A hangverse-
nyeket Ronli-Riklisz fogja konfe-
rálni.

KEDD

Chanuka előestéje

- 17.30: ZENÉS MŰSOR GYERE-
KEKNEK — Szászai Keset,
Ruti Návon, Ofra Cházá,
Gália Jisáj és a Báb-Dor
táncgyűjtés részvételé-
vel (Szines)
 - 18.00: GYORSABBAN,
MAGASABBRA,
ERŐSEBBEN — Sport
műsor az ifjuságnak
 - 18.32: RAJZFILMEK
 - 18.45: ÚJÍTÁSOK ÉS TALAL-
MÁNYOK
 - 19.00: A családnak
 - 20.00: ROVID HIREK
 - 20.03: AZ ELSŐ CHANUKA-
GYERTYA MEGGYUJ-
TÁSA dr. Jicchák Jifát, a
Nyugati Fal egyik felsza-
badítója által
 - 20.08: „EZ A TITKOM!” — Fej-
törőjáték, levezeti: Tuvia
Cáfir.
 - 20.35: KOL-BO-TEK
 - 21.00: MABÁT HIRMAGAZIN
 - 21.30: „CHANUKAI CSODÁK”
— Zenés műsor Kfár Mák
kábi kibucból. Közreműkö-
dik: Ruchámá Ráz, Gália
Jisáj, Irit Bulka, Ámir
Ginát, valamint a „Fivé-
rek és Nővérek” együttes
 - 22.15: „TUT KIRÁLY SIRJA-
NAK” ÁTKA” — Krimi-
film, amely arra a regére
van alapozva, hogy átok
száll mindenkire, aki meg-
sérti Tut-Anch-Amon (Tu
tenkamen) egyiptomi fá-
raó sírját. Főszereplők:
Raymond Burr, Rubín El-
lis és Eve Marie Saint
 - 23.45: Egy mondat a Szentírás-
ból. — EJJFEL ELŐTT —
hírösszefoglaló.
- ISKOLATÉVÉ
- 8.10: Angol az 5. osztálynak
 - 8.30: Judaisztika
 - 9.00: Angol a 8. osztálynak
 - 9.20: Számtan az 5. osztálynak
 - 9.40: TANLJUNK
HÉBERŰL!
 - 10.10: Angol a 6. osztálynak
 - 10.30: Angol a 9. osztálynak
 - 11.10: Angol a 7. osztálynak
 - 11.30: Algebra a 8. osztálynak
 - 12.00: Angol a 10. osztálynak
 - 12.20: Természetről a 7-8. osz-
tálynak
 - 12.45: Matematika a 8. oszt-
tálynak
 - 13.10: Tanácsadás
 - 13.35: Bírskodjunk!
 - 15.00: Leckeismétlés
 - 16.00: Mire fel?
 - 16.30: SZABADEGYETEM
 - 17.15: CHANUKAI MŰSOR

1980 december 2, KEDD
5741 kislév 24

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, — 11.15:
Elemistáknak, — 11.30: Szabad-
egyetem, 12.05: Gershwin művek,
15.00: Fejtörő, 15.25 Szabadegye-
tem, 16.05: Egyházi zene, 16.30:
Verdi élete, 20.05: Szabadegye-
tem 21.05: Chanuka-gyertyagyúj-
ítás, 21.10: A jeruzsálemi szim-
fonikus zenekar felvételeiből, —
0.10: Barokkzene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, —
12.05: Helpek és emberek, 12.38:
Héber dalok, 14.10: Szórakoztató
műsor, 16.10: Nyomozás, 17.10:
Chanukai fejtörő, 18.05: Chanuka
gyertyagyújtás és ünnepi dalok,
19.45: Sport, 20.10: Beszélgetés
egy íróval, 21.05: Cházánut, —
22.05: Társadalmi törvényszék, —
23.05: Csodás történetek, 0.10:
Chanukai dalok, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Reggeli hangok, 11.05:
Izraeli tél, 14.05: Kettőtől — né-
gyig, 16.05: Déltűn négykor, —
16.50: Chanuka gyertyagyújtás,
17.45: Sport, — 18.05: Társadal-
munk, 19.05: Rockzene, — 21.35:
Szabadegyetem, 22.05: Az éjszaka
— Micháel Handelszal-cal, —
0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka
műsor reggeli 6 óráig.

A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA

ALLENBY: A vadász
BEN JEHUDA: Rose
CAFON: A valódi játék
CINEMA 1: Furcsa világ
CINEMA 2: Az árthatlanság
mintaképe
CHEN: A Blues-fiverek
DEKEL: Brubaker
DRIVE IN: (1) Andersen meséi;
(2) A gyilkosok
ESZTER: Új élet
GÁT: Minden a gyémánt
GORDON: A csárdáskirálynő
HOD: Kamaszkorban
LIMOR: Az amerikai gigoló
MÁTMD: A szüzleány és
az ördög
MAXIM: A harag ösvénye
MOGRABI: Második fejezet
OFIR: A nagy vakáció
ORLY: Péntek, 13-a
PARIS: Simon
PEER: Pompás karrierem
SACHAF: Az alma
STUDIO: A 80-as évek rablása
TCHÉLET: Bryan superstar
TEL AVIV: A vadnyugat meg-
hódítói
TEL AVIV MUZEUM: Bízalom

AZ ITT — SCHAUB-LORENZ VÁSÁRLÓK
10% - A — GAZDAG EMBER,
A FENNMARADÓ
90% — BÖLCS EMBER.

A VILÁG LEGJOBB SZINES TELEVÍZIÓJA

KIZÁRÓLAGOS KÉPVISELŐJE

kinori

Tel-Aviv, Rech. Perek 4. Tel. (03) 624195, 621984
Kapható a jobb elektronikai szaküzletekben.

BEKÜLDENDŐ:

Visszintes: 1. — 68. — 69
Függőleges: 15. — 21. — 23

A 424. számú keresztrejtvény
helyes megfejtései:

Visszintes: 1. PORTVILA. —
37. JAGELSKI, — 39. ALPÁR
GITTA

Függőleges: 9. FEHERVÁR. —

ELLOPTÁK

a Cortina (2000),

399-877 rendszám,

arany-barna színű autót.

A nyomravezetőt díjazzuk.

Értesítést kér:

„Univers” utazási iroda,

telefon: 03-622976

Az ITT Schaub-Lorenz színes
televízió drága, talán a legdrágább
a piacon.

De mindenki tudja, hogy az
ITT Schaub-Lorenz a világ
legjobb színes televíziója.

A gazdagok azért vásárolják,
mert megengedhetik maguknak
a legeslegjobbát.

A bölcsök azért vásárolják,
mert tudják, hogy nem elég
gazdagok ahhoz, hogy olcsó
televíziót vegyenek.

Az ITT Schaub-Lorenz megbízható
televízió, nincs vele baj.

Ezért a befektetés visszatérül
a hosszú éveken át tartó
kitűnő minőség révén.

adta
tével
riája
első
perül,
dekes
er 28
rier-
te a
Né-
uta-
foly-
i va-
s ha-
fog-
émet-
adott
nódon
raeli-
Sin-
sikert
émet
e” az
Töb-
nsky
nár a
ndki-
nház,
a fia-
ocká-
egy
znóre
az el-
adon.
ndég-
a te-
Mir-
agyar
kítása
titinó
zínész
három
bban.
i az
hogy
ártol-
z ala-
y lát-
zraeli
dók a
ni és
nők
megál-
nházi
érde-
és a
inészi
tően.
EMIL
meg-
ült.
m Pin-
Bern-
terem-
LI
ngyi
i ve-
néns,
OR!
(dec.
háza.
jság-
rától.
(dec.
kul-
nn S.
(dec.
utcai
mann

לפני מלחמה חדשה?

הערכת המצב בנבול סוריה-ירדן היא פתח מקום נכבד בעתונות העולם אך בראש וראשונה מעניין אותנו מפני שאם הפרוץ מלחמה זה נוגע לנו כי ייתכן שנצטרך לפעול למען הגנתנו.

יכול להיות, כי אכן הפרוץ מלחמה ועלינו לקבוע שמנוהגי המדינה וראשי הצבא מתנהגים כראוי: לא מורגשת עציבנות ואפילו לא נשמעות הצהרות מין "התורה" אמנם יש לנו מסוק עשיר, מכר רים היטב את הסכוכים בין מדינות ערב השונות וכנראה גם הם עוד לא החליטו, האם הגיעה כבר שעת המבחן המיוני.

מקרים, שסכנת המלחמה תהיה וראשי סוריה וירדן גם הפעם — כמו בהודמנר — יתפתחו לפנינו — יתפתחו בהשפעת הדיווח, ולא יאלצו אותנו להתערב בכל צורה שהיא: אולם עירנות מצידנו מוטב "בת המצואות."

UJ HÁBORU ELŐTT?

A jordániai-szíriai határvidéken kialakult helyzet értékelése tekintélyes helyet foglal el a világsajtó hasábjain, de nyilvánvaló, hogy elsősorban az izraeli közvélemény foglalkoztatja, — mert ha háború lesz, az közvetlenül érint bennünket, és nem lehetetlen, hogy az önvédelem jegyében kénytelenek leszünk csatlakozni is egyet-mást.

Lehet, hogy elérkezett a háboru előestéje. Meg kell állapítanunk, hogy Izrael vezetői, a hadsereg irányítói és a hazai közvélemény egyaránt imponáló higgadságot tanúsít. Nincs nyoma az idegességnek, senki nem gondol egynégy értelemben nyersanyagok tartalékolására, az ország vezetői részéről nem hangzanak el meggondolatlan nyilatkozatok.

Hogy miért? Mert gazdag tapasztalatokkal rendelkezünk és jól tudjuk, hogy az arab országok közötti ellentétek kivételése mutatkozik meg a jordániai-szíriai határvidéken, de azt mégők sem döntötték el, hogy ültötteszámunkra a leszámolás órája.

Mi azt reméljük, eloszlanak a háborus veszély sötét viharfelhői és a két arab ország vezetői ezúttal is beérik majd egymás becsméréseivel, ami semmiképpen sem igényel a részünkről beavatkozást.

Nyolc lopott autót fedeztek fel a Negevben

A határrendőrség őrzőszobájában este nyolc lopott autót fedeztek fel, amelyek Cháluca körzetében voltak elrejtve. Előzőleg már négy autót találtak meg Beéri-ligetében.

Szombaton este az őrzőszobán a Beéri-ligeti autók mellett a Cháluca mellett lévő dűnákra, ahol ügyesen álcázva megtalálták az első autót, majd később még további hetet, amelyeket az ország különböző helyeiről loptak el.

A rendőrség úgy véli, hogy a lopott bérkocsikat először a gázai övezetbe, majd onnan Egyiptomban akarta átcsempeszni.

ORNA DIVAT KERES

GYAKORLOTT HAZIVARRÓNÓKET

Jelentkezés: Kalischer 21/a, T.A., 8-4-ig, tel. 03-652938

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Tel-Aviv, Rech. Hárakevet 52 P.O.B. 831 — Tel. 330011

Főszerkesztő:

S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. —

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

A NÉMET PARLAMENT HATÁROZATA:

Kelet-Európai származású náci-üldözöttek 440 millió márkát kapnak

A KNESZET PÉNZÜGYI BIZOTTSÁGA CSALÓDÁSÁT FEJEZTE KI AZ ÖSSZEG FELETT

A Kneszet pénzügyi bizottsága csalódásának adott kifejezést a német parlament határozata felett, hogy csak 440 millió márkányi végleges összeget szavaztak meg a náci üldözötteknek. A fenti összeg kifizetése után a német kormány nem tartja tovább kötelességének bármilyen jóvátétel fizetését a náci-korszak megmenekültjeinek.

A német parlament határozatát hosszas tárgyalás előzte meg a kártérítést követelő bizottsággal, amelynek élén dr. Náchum Goldman áll. A tárgyalás során a német kormány olyan kötelezettséget kért, miszerint a tárgyalópartnerek által megállapítandó összeg végleges legyen. A bizottság ehhez a kötelezettséghez hozzájárult.

A kártérítést főleg olyan náci-üldözötteknek szánják, akik Kelet-Európa valamelyik országából származnak — beleértve a Szovjetuniót is —, de kártérítés iránti kérésüket nem tudták a végleges időpont, 1969 előtt benyújtani.

A nyugatnémet parlament határozata alapján a Kneszet pénzügyi bizottsága különleges albizottságot létesített, melynek élén Hillel Seidel képviselő áll, s amelynek feladata a felajánlott elrendezés kivizsgálása.

Az elrendezés értelmében a náci-korszak menekültjei a következő kritériumok alapján kérhetnek jóvátételt: Az illető egészségi állapota; gazdasági helyzete; amennyiben legalább két éven át megvonták szabadságát; 65 éven felüli férfi és 60 éven felüli nő jogosult kártérítésre egészségi állapota alapján, további bizottság mellőzéseivel. Ugyancsak elhatározták, hogy az összeget egyszerűen fizetik ki s a maximálisan 5000 márká lehet. Örökösök nem tarthatnak igényt az összegre, ugyiszintén nem lehet pert indítani Németországban a kártérítéssel kapcsolatban.

A Kneszet albizottsága csalódásának adott kifejezést a német kormány által megállapított jóvátétel alacsony összege miatt. A bizottság felmérése szerint mint-

egy 250—300 ezer jogosultról van szó, így tehát a megállapított és véglegesen kimondott összeg nem elegendő a teljes kártérítésre. Azt is megállapítja a bizottság, hogy a leszögezett kritériumok túl szigorúak és javasolják, hogy a Kneszet forduljon a német hatóságokhoz, valamint a kártérítést követelő bizottsághoz azok fellüvizsgálása érdekében. Így azt is kéri, hogy szállítsák le öt évvel a korhatárt, valamint egy évre a szabadság-megvonás feltételét.

Az albizottság javasolja továbbá, hogy Izrael állama képviselve legyen abban a bizottságban, amely végleg határoz a kérvényezők jogosultságáról. Ugyancsak ajánlják, hogy fellebbezési bizottságot létesítsenek Izraelben, élén nyugalmazott bírótól, ahová az izraeli állampolgár fellebbezéssel fordulhat a németországi bizottság határozata ellen.

Végül hangsúlyozza a Kneszet albizottsága, nem lehet beletörődni abba, hogy a jelenlegi kártérítési összege végleges, s hogy az összeg kifizetése révén nincs meg bocsátva a náci Németország által elkövetett bűn a zsidó nép ellen. Ezeket a bűnöket sohasem felejtjük el — mondja az albizottság határozata.

Szabadon engedték a Szovjetunióban letartóztatott jeruzsálemi vallásos férfit

Méir Deutsch 40 éves jeruzsálemi férfit, akit a szovjet hatóságok egy hónappal ezelőtt Kievből, Izrael javára történő kényszerű gyanúja miatt letartóztattak, tegnap hajnalban szabadon engedték, és Romániába érkezett. A kiszabadulásáról szóló hírek nem hivatalos körökből érkeztek családtagjaihoz.

Az elmúlt hetekben ortodox körök minden befolyásukat latba vetették Deutsch szabadonbocsátása érdekében. Ugyancsak közbelépett érdekében Mose Rosen romániai főrabbi is, és kiszabadulása után Deutsch valószínűleg hozzá érkezett Bukarestbe.

Az első hír a férfi szabadonbocsátásáról a Méá Seárim nevére érkezett, utána telefonon közölték, hogy Méir Deutsch beteg és visszatérése előtt néhány napot Romániában kell töltenie.

Mint kiderült, nemcsak a szatmári chászidok, de Méir Vilner, a Rákách Kneszet-képviselője is közbenjárt Deutsch ügyében. A férfi jeruzsálemi, Givat Saul nevében lévő lakásában felesége, Rivka, és hat gyereke várják, hogy minél előbb hazatérjen.

Mint ismeretes, Deuschot azért tartóztatták le, mert hamis amerikai útlevéllel érkezett a Szovjetunióba azért, hogy a vracslavi rabbi Náchmán sírjához ellátogasson. A KGB emberei felfedezték, hogy izraeli és nem amerikai állampolgár, és börtönbe vetették.

● Jövahagyták a Hisztadrut válsztási költségvetését 17,8 millió sekel összegben. Ezt közölte Dov Ben Méir, a válsztási bizottság elnöke. A hisztadruti válsztásokat, mint ismeretes, jövő év áprilisában tartják.

«NÉZZ A SZEMEMBE, AMIKOR BESZÉLSZ!»

EZT KIÁLTOTTA A KETTŐS GYILKOSSÁGGAL VÁDOLT TUVIA OSRI, AZ ALLAM TANUJA, RÁMI ÁRUSZI FELE

Rendőrségi autók és a határrendőrség jeepjeinek sora éles szírnázással hajtott a tel-avivi törvényszék épülete felé. A törvényszéki palota tetején fegyveres örök álltak. Így gondoskodtak vasárnap az Ámosz Orion és Ézer Kohén meggyilkolásával vádoltak bűnperében az állam tanujának, Rámi Áruszinak a bizottságáról.

A tanu monoton hangon mondta el a történeteket:

— Ámosz Orion és a másik férfi Ráchámim Áhároni szobájába léptek, bezárták az ajtókat maguk után, és néhány perc elteltével lövéseket hallottam. Amikor odanéztem, láttam, hogy Tuvia Osri hangfogós Uzival a szobába lő. Ez mégis zajt okozott. Azt gondoltam, hogy Osri végzett mind a három férfivel. Váratlanul Áhároni kijött a szobából, véresen. Így szólt Tuviahoz: „Hogyan lövte? Ott ültem velük az asztal mellett, beszélgettem és te tüzeltél?” Ezután bezártam az üzem bejárati ajtaját és a hátsó ajtón visszamentem. A két holttest ott feküdt a hús előkészítésére szolgáló teremben. Ráchámim kést vett a kezébe és Ámosz Orion holttestéhez lépett. Nem tudtam tovább nézni.

és válaszolt a vádló kérdéseire. Amikor felment az emelvényre, Tuvia Osri így kiáltott feléje: „A szemembe nézz, ha beszélsz!”

A tanu részletesen elmondotta, hogy a holttesteket a husüzem szürke plastik-ládába gyömöszölték autóra tették és Ávnér Móódéd Ászeret faluban lévő lakásához hajtottak, majd Móódéd és ő igyekeztek eltemetni a holttesteket egy Gedera melletti narancsokban. Nem sikerült azonban gödröt ásniuk, s végül is a plastik-ládákban lévő holttesteket az ásdódi dűnákban rejtették el.

„Amikor aznap este visszatértem az üzembe — vallotta tovább Áruszi —, csak Áhároni volt ott, de már minden újra tisztán állt, mintha semmi sem történt volna, s az iroda falait, amelyeken a golyók nyomot hagytak, gipszsel betömték. Másnap új tapétákat ragasztottak az iroda falaira, hogy a gyilkosság nyomait eltüntessék.” A régi tapétákat Áruszi a choloni temető mellett elégette. „Másnap Tuvia Osrival együtt el akartuk ásni a holttesteket, traktor segítségével, de Móódéd a traktorral nem érkezett a helyszínre. Akkor este, 48 órával a gyilkosság után, Osri azt mondta, hogy a másképp nem, kézzel kell elásniuk a holttesteket. Amikor vagy 300 mé-

terre lementünk, észre vettük, hogy rendőrségi jeep áll ott, mire elmenekültünk.”

A tanu ezután arról számolt be, hogyan segített Ráchámim Áhároninak és Tuvia Osrinak elrejtőzködni, miként látta el Osrit heroinnal, valamint állandó telefonbeszélgetéseikről, amíg le nem tartóztatták őket.

A törvényszéki teremben feszült volt a légtér, s amikor Áruszit — vallomása megtétele után — kivették, a közönség köréből valaki gúnyosan így kiáltott feléje: „Isten áldjon, Rami! Légy egészséges, Rami!” A férfit azonnal letartóztatták, az állam tanujának megfegyverzése vádjával. Egyébként az egyik vádlott, Ávner Móódéd beismerte a vádirat egyes pontjait, így azt, hogy két holttestet eltemetett, s azt, hogy több golyó által kilyukasztott, vérfoltos széklet megsemmisített. Vallomása ellenében az ügyesség lemondott arról, hogy gyilkossággal vádolja, és csak bűnrészesség miatt ítélte el három évre. A per során egyébként Móódéd vallani fog társai ellen.

Rámi Áruszi tegnap folytatta vallomása megtétele és az valószínűleg egész héten át fog tartani. Miután befejezi vallomását, a rendőrség védelme alatt, családjával együtt külföldre szállítják.

A NAGYVILÁGBÓL

HAPTÁKBA!

A katonai bürokrácia szép példáját panaszolja a 63 éves Gerd Schmütckle tábornok, aki ez év márciusáig a NATO főparancsnok-helyettese volt, és a belgiumi Casteauban volt a főhadiszállása. A Münchenben élő, nyugalmazott, négyesillagos tábornok hivatalos parancsot kapott, amelyben közlik vele, hogy mozgósítás esetén „haladéktalanul” jelentkeznie kell katonai szolgálatra szülővárosában, Bad Canstattban a századparancsnokságon. „Gondolom, szakácsként akarnak beosztani” — mondta a tábornok, aki nyugdíjazásáig a legmagasabb rangú nyugatnémet NATO-tiszt volt.

A nyugati katonai vezetők vagy most tévedtek, vagy akkor, amikor Schmütcklet helyettes főparancsnoknak nevezték ki, s most helyesbíténekn csupán.

KÉNYELMETLEN VENDEG

BECS. — Husszein, Jordánia király gondokat okoz a bécsi hatóságoknak. Ezúttal nem a Közélettel kapcsolatos politikai megfontolásból. A jordán király tizenöt szobás luxusszállót vásárolt a Bécs melletti Grinzingben. Az épülethez 13 ezer négyzetméteres park tartozik és az osztrák hatóságok azon törk a fejüket, hogyan védjék meg a terroristák által fenyegetett királyt, amikor Ausztriában tartózkodik. A gyakorlati érzékkel rendelkező osztrákok annyit már eldöntöttek, hogy öfenségének fizetnie kell a testőrséget, mégpedig minden rendőr minden szolgálati órájáért 120 schillinget.

„KEGYELET”

WASHINGTON. — Luis Arce Gomez Bolivia belügyminisztere washingtoni látogatása során át ejtette a mellé kirendelt diszorség. A bolíviai politikus azt kérte, hogy a hivatalos látogatás keretében a katonai junta nevében megkoszoruzzassa az ismeretlen Katona sírját. A külügyminisztérium határozottan elutasította a kérelmet, mert a bolíviai vezetők államcsíny útján jutottak hatalomra és igazán nem lehet azt állítani, hogy tiszteletben tartják az emberi jogokat. Gómez nem nyugodott bele ebbe a döntésbe, s a 30 tagu bolíviai küldöttséggel váratlanul felbukkant a temetőben, futólépésben elért az ismeretlen katona sírjához, gyorsan szalutált és elhelyezett egy virágkoszort. A meglepetés amerikai diszorséget csak a szokatlan szertartás végére érkezett a sírhoz.

TAKAREKOSSÁG

BONN. — A nyugatnémet politikusok igyekeznek jó példát mutatni a lakosságnak takarékoskossággal. Gerhard Baum (48) belügyminiszter hat éves fiát, Constantin magával vitte a hivatalba, mert a felesége megbetegedett és a miniszter nem akart különkiadást békiszert alkalmazni. A minisztercsemete végigcsinálta a papával a hosszú munkanapot, résztvett a hivatali megbeszéléseken, halálra idegesítette a tisztviselőket többszáz kérdéssel, este pedig a hivatali televízió nézte végig a programot. Amikor az

egyik lap újságírója és fotóriportere megbeszélés szerint megérkezett interjú csinálni a miniszterrel, a fényképezés kellemetlen helyzetbe került, mert Constantin minden képből szerepelni akart, mégpedig úgy, hogy mozgó tejszót mutogatja. Végül aztán este nyolckor a mama telefonált, hogy legfőbb ideje ágyba dugni a nagyreményű utódot.

RELATIVITÁS

PORT AU PRINCE. — Novembert 28-án letartóztatták az ellenzéki kereszténydemokrata párt 50 vezetőjét és számos újságíró, valamint a rádió igazgatóját. A következő nap művészeket, színészeket és értelmiségieket vettek őrizetbe. A hatóságokat megfélemlítette a közvélemény felháborodása, miután erőszakkal visszatoncolták az országba többszáz emigránst, akiknek a bárkái egy bahamasi szigeten fenekeltek meg. Az ellenzéki sajtó riportokat közölt ezeknek a szerencsétleneknek a tragédiájáról és a kormány megpróbálta elhallgattatni a bírálatokat. 1970-ben Jean-Claude Duvalier, a rosszemlékű „Papa Doc” diktátor fia, bizonyos mértékben liberalizálni akarta a rendszert, de az akkori igéretet nem váltotta be, s most visszatért apja zsarnoki politikájához. A kereszténydemokrata párt elnökét már a múlt év októberében letartóztatták, számos más politikussal együtt, és a mai napig sem állították törvényszék elé. A haitiak azonban úgy vélik, hogy még mindig jobb a helyzet, mint a véreskezű Duvalier papa idején, amikor az ellenzéki politikusokat egyszerűen agyonverték.

RÉGI RECEPT

TEHERÁN. — A háboru kitörése óta fokozódott a különféle „gyanúsítottak letartóztatása”. Egy iszlámi törvényszék nemrég tíz évi börtönre ítélte a haladó muzulmánok pártjának vezetőjét, Rega Szaadatit, akit a Szovjetunió érdekében végzett kémkedéssel vádoltak. Az országban és külföldön is számos értelmiségi tiltakozott Szaadati elítélése ellen, aki a muzulmán mozgalmakon belül is egy haladó vonalat képvisel és azzal vádolják Chomeini híveit, hogy az egykori szovjet kizárólaterek mintájára próbálja el távolítani politikai ellenfeleit.

Meghalt Jicchá Sártil újságíró

Jicchá Sártil újságíró, a Jeditot Áchronot című déli lap munkatársa 53 éves korában meghalt. Sártil tel-avivi születésű volt, ifjúkorát a Hágáná soraiban töltötte és évekig harcolt az ország függetlenségéért. Harminc évvel ezelőtt lépett az újságíró-pályára s előbb a Hábóker című lap, majd a Jeditot Áchronot belső munkatársa lett. Az utóbbi időben hírszerkesztőként dolgozott. Nevét a zsidó világban is jól ismerik, mert évtizedeken át ő volt a STA — a Zsidó Távirati Iroda

— izraeli szerkesztője. Az újságíró-társadalom belső életében is vezető szerepet játszott. Hosszu időn át vezetőségi tagja volt az újságíró-szövetségnek és néhány évvel ezelőtt ő szerkesztette a szövetség évkönyvét. Szabad idejét a sportéletben töltötte, mint a Makkabi szervezet vezetőségének tagja. Halálát szivvroham okozta. Tegnap délen nagy részvét mellett temették el az idő előtt elhunyt kiváló újságíró, —